

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			Drept financiar					
2.2 Titularul activităților de curs			Prof. Dr. IOANA MARIA COSTEA					
2.3 Titularul activităților de seminar			Lect. Dr. DESPINA-MARTHA ILUCA/ Asist. MARIA LAIU-TINCU					
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6 Tip de evaluare*	E	2.7 Regimul disciplinei**	Ob	

*E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

**OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					3
Examinări					3
Alte activități					3

3.7 Total ore studiu individual*	69
3.8 Total ore pe semestru	125
3.9 Numărul de credite	5

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

Drept civil. Partea generală.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Nu este cazul

6. Obiective

Asimilarea noțiunilor și procedurilor fundamentale privind dreptul financiar.
Asimilarea noțiunilor specifice, tipologiilor specifice și criteriilor de delimitare.
Asimilarea principalelor mecanisme de stabilirea a obligațiilor fiscale.
Identificarea particularităților și condițiilor de legalitate în procedurile de administrare a creanțelor fiscale.

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor și metodelor din domeniul juridic;
- Utilizarea tehnicilor și instrumentelor logice specifice profesiilor din domeniul juridic
- Interpretarea și aplicarea legislației românești, a legislației europene și a normelor de drept internațional
- Utilizarea eficientă a cunoștințelor dobândite în culegerea datelor și informațiilor referitoare la o problemă de drept concretă
- Interpretarea și utilizarea adecvată a surselor de drept în analiza situațiilor juridice, precum și în încadrarea și soluționarea lor corectă din punct de vedere juridic

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Noțiuni introductive	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbateri	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 1 sau 3 suplimentar referințele 7, 8, 9
Procedura bugetară – generalități	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbateri	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 1 sau 3 suplimentar referințele 7, 8, 9
Procedura bugetară – elaborare și aprobare	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbateri	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 1 sau 3 suplimentar referințele 7, 8, 9
Procedura bugetară – executare și încheiere	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbateri	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 1 sau 3 suplimentar referințele 7, 8, 9
Obligațiile fiscale – generalități	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbateri	2 ore capitolul specific la alegere din referința

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
		obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13
Obligațiile fiscale directe ale persoanei juridice	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbatere	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13
Obligații fiscale indirecte	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbatere	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13 jurisprudență referințele 14
Obligațiile fiscale directe ale persoanelor fizice. Impozit pe venit	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbatere	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13
Obligațiile fiscale directe ale persoanelor fizice. Contribuțiile sociale	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbatere	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13 jurisprudență referințele 14
Înregistrarea fiscală și stabilirea obligațiilor fiscale	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbatere	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13 jurisprudență referințele 14
Executarea voluntară a creanțelor fiscale. Executarea silită a creanțelor fiscale	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbatere	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4,

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
		5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13 jurisprudență referințele 14
Controlul fiscal	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbatere	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13 jurisprudență referințele 14
Contestarea actelor administrativ-fiscale	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbatere	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13 jurisprudență referințele 14
Dreptul fiscal în plan extranațional	Expunerea cu oponent. Prelegerea dezbatere	2 ore capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13 jurisprudență referințele 14

Bibliografie

Referințe principale:

1. Costăș Cosmin Flavius, Mihaela Tofan, Drept financiar, Ed. Universul juridic, București, 2023
2. Costăș Cosmin Flavius, Septimiu Puț, Drept fiscal, Ed. Universul juridic, București, 2023
3. Costea Ioana Maria, Drept financiar, Note de curs, Ed. Hamangiu, București, 2026

Referințe suplimentare:

4. Duca Emilian, Noul Cod de procedură fiscală – Comentat și adnotat (...), Ed. Universul Juridic, București, 2016
5. Duca Emilian, Noul Cod fiscal – Comentat și adnotat(...), Ed. Universul Juridic, București, 2016
6. Ene Marlena, Drept fiscal, Ed. Solomon, București, 2022
7. Gherghina Simona, Drept financiar public, Ed. C.H. Beck, București, 2020
8. Bostan Ionel, Drept financiar public, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2006
9. Fanu-Moca Adrian, Drept financiar public, Ed. C.H. Beck, București, 2012

10. Costea Ioana Maria, Optimizarea fiscală. Doctrină. Soluții. Jurisprudență, Ed. C.H. Beck, București, 2011
11. Costea Ioana Maria, Inspecția fiscală. ed. a 3-a, Ed. C.H. Beck, București, 2014
12. Revista Curierul fiscal - <http://www.curierulfiscal.ro/>
13. Revista TaxNews - <http://taxnews.ro/>
14. Jurisprudență: <https://www.rejust.ro/>, <http://www.scj.ro/>, <http://curia.europa.eu>
15. Site ANAF - <https://www.anaf.ro>; Site MF - <http://www.mfinante.ro>; Site Comisia Europeană – <http://ec.europa.eu/>
16. Legislație: Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice; Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale; Codul fiscal; Codul de procedură fiscală

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Aspecte introductive. Aspecte recapitulative din prerechizite	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Evaluare inițială	2 ore
Noțiuni introductive de drept financiar	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Legea nr. 500/2002 Legea nr. 273/2006 Codul fiscal Codul de procedură fiscală capitolul specific la alegere din referința obligatorie 1 sau 3 suplimentar referințele 7, 8, 9
Procedura bugetară – aspecte punctuale	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Legea nr. 500/2002 Legea nr. 273/2006 capitolul specific la alegere din referința obligatorie 1 sau 3 suplimentar referințele 7, 8, 9
Procedura bugetară – aspecte punctuale privind elaborarea și aprobarea bugetelor	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Legea nr. 500/2002 Legea nr. 273/2006 capitolul specific la alegere din referința obligatorie 1 sau 3 suplimentar referințele 7, 8, 9
Procedura bugetară – aspecte punctuale privind execuția și controlul bugetar	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Legea nr. 500/2002 Legea nr. 273/2006 capitolul specific la alegere din referința obligatorie 1 sau 3 suplimentar referințele 7, 8, 9
Obligațiile fiscale. Generalități	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Codul fiscal Codul de procedură fiscală capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
		articole pe subteme referințele 12, 13
Obligațiile fiscale directe ale persoanei juridice: Impozitul pe profit. Impozitul pe venitul microîntreprinderilor. Impozitul pe dividende.	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Codul fiscal Codul de procedură fiscală capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13
Obligațiile fiscale indirecte: TVA și accize	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Codul fiscal Codul de procedură fiscală capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13
Obligațiile fiscale directe ale persoanelor fizice. Impozitul pe venit	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Codul fiscal Codul de procedură fiscală capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13
Obligațiile fiscale directe ale persoanelor fizice. Contribuțiile sociale	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Codul fiscal Codul de procedură fiscală capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13
Procedura fiscală – Înregistrarea fiscală și stabilirea creanțelor fiscale	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Codul fiscal Codul de procedură fiscală capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13
Procedura fiscală – executarea creanțelor fiscale. Executarea voluntară. Executarea silită.	Problematizarea, Discuția, Dezbaterea Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Codul fiscal Codul de procedură fiscală capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
		suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13
Procedură fiscală – controlul fiscal și contenciosul administrativ-fiscal	Problematizarea, Discuția, Dezbateră Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore Codul fiscal Codul de procedură fiscală capitolul specific la alegere din referința obligatorie 2 sau 3 suplimentar capitol specific din referințele 4, 5, 6, 10 articole pe subteme referințele 12, 13
Recapitulare	Problematizarea, Discuția, Dezbateră Exercițiul, Studiul de caz, Simularea	2 ore

Bibliografie

Referințe principale:

1. Costăș Cosmin Flavius, Mihaela Tofan, Drept financiar, Ed. Universul juridic, București, 2023
2. Costăș Cosmin Flavius, Septimiu Puț, Drept fiscal, Ed. Universul juridic, București, 2023
3. Costea Ioana Maria, Drept financiar, Note de curs, Ed. Hamangiu, București, 2026

Referințe suplimentare:

4. Duca Emilian, Noul Cod de procedură fiscală – Comentat și adnotat (...), Ed. Universul Juridic, București, 2016
5. Duca Emilian, Noul Cod fiscal – Comentat și adnotat(...), Ed. Universul Juridic, București, 2016
6. Ene Marlena, Drept fiscal, Ed. Solomon, București, 2022
7. Gherghina Simona, Drept financiar public, Ed. C.H. Beck, București, 2020
8. Bostan Ionel, Drept financiar public, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2006
9. Fanu-Moca Adrian, Drept financiar public, Ed. C.H. Beck, București, 2012
10. Costea Ioana Maria, Optimizarea fiscală. Doctrină. Soluții. Jurisprudență, Ed. C.H. Beck, București, 2011
11. Costea Ioana Maria, Inspecția fiscală. ed. a 3-a, Ed. C.H. Beck, București, 2014
12. Revista Curierul fiscal - <http://www.curierulfiscal.ro/>
13. Revista TaxNews - <http://taxnews.ro/>
14. Jurisprudență: <https://www.rejust.ro/>, <http://www.scj.ro/>, <http://curia.europa.eu>
15. Site ANAF - <https://www.anaf.ro>; Site MF - <http://www.mfinante.ro>; Site Comisia Europeană – <http://ec.europa.eu/>
16. Legislație: Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice; Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale; Codul fiscal; Codul de procedură fiscală

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina asigură cunoștințe de bază pentru activități profesionale aferente procedurilor bugetare și fiscale cum ar fi: instituții publice centrale și locale, organisme de control (Curtea de Conturi, ANAF), corpuri ale profesiilor liberale (avocați, juriști), instanțe judecătorești și parchete.

Disciplina permite cunoașterea parcursului legal al unei proceduri, cunoașterea posibilelor devianțe și a remediilor juridice în ceea ce privește bugetele și obligațiile fiscale.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)		50	
Curs	Forma de evaluare				
	Pondere		0		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale				
	Metode de evaluare	Detalii		Pondere	cu reexaminare
Seminar / Laborator	Forma de evaluare		Verificare mixtă		
	Pondere		100		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		Da		
	Metode de evaluare	Detalii		Pondere	cu reexaminare
		Verificare scrisă periodică		40	Nu
		Test		40	Nu
		Verificare orală periodică		20	Nu

10.2 Evaluare finală	Pondere (max. 70%)	50
	Forma de evaluare	Verificare orală finală

10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)
Fiecare componentă a evaluării, respectiv evaluarea de seminar (50%) și examenul final (50%), trebuie să fie parcursă cu obținerea notei minime 5.
Evaluarea de seminar se realizează numai pe parcursul semestrului, prin participarea la activitățile de seminar. Promovarea evaluării de seminar este o condiție eliminatorie pentru participarea la examinarea finală.

10.4 Standard minim de performanță
Pentru a promova materia, studentul trebuie să identifice actorii și etapele procedurilor bugetare și fiscale, să cunoască tipurile de impunere și modul de colectare.

Data completării,

Titular de curs,
Prof. Dr. IOANA MARIA COSTEA

Titular de seminar,
Lect. Dr. DESPINA-MARTHA ILUCA/ Asist. MARIA LAIU-TINCU

Data avizării în departament,

Director de departament,
Conf. Dr. MARIUS NICOLAE BALAN